

Ferðavinnan á smáplássum má skipast

– Tað er nógv, sum skal loysast í Saksun, áðrenn fleiri ferðafólk skulu koma higar. Saksunarvegurin má fáa hægstu raðfesting. Og so má ferðavinnan skipast á smáplássum. Tað ber ikki til sum tað er nú, sigur André Kruse, bóndi í Saksun

FRANTS JENSEN

Trý tey seinast árinu hevur André Kruse av Eiði verið festari í Saksun. Hann hevur garðin Við Svartá. Hagin eitur Svartá fyri uttan, og har ganga 160 áseyðir. Hann hevur eisini seyð á Eiði.

Saksunarvegurin má breiðkast

Sjálvt um hann ikki býr í Saksun til dagligt, so merkir hann tó nógv til ferðafólkastreymin til Saksunar.

– Tað er fyrst og fremst farleiðin til Saksunar, ið nakað má gerast við. Til tíðir kann tað taka langa tíð at koyra niðan til Saksunar, tí eg eri noyddur at halda av so ofta. Tað eru langar bilrøðir, og tað mangla

víkipláss. Eg hugsi onkutíð, um sjúkrabilur ella brandbilur skal til Saksunar, so ber ikki altíð til at sleppa skjótt fram hjá teimum, sigur André Kruse.

Fær ikki hoyggjað fyri bilum hjá ferðafólki

Saksuningar mótmæltu ætlanini hjá býráðnum í Sunda kommunu at gera fleiri parkeringspláss í Saksun. André Kruse mótmælti eisini.

– Eg vil bara stuðla bygðafólkunum í Saksun. Tey mugu hoyrast. Tað eru tey, sum uppliva tær neiligu avleiðingarnar av eini óskipaðari ferðavinnu, sigur André Kruse.

Tá ið nógv ferðafólk eru í Saksun, so standa bilar allastaðni, og tað forðar bóndanum í hansara arbeiði.

– Eg havi upplivað í hoygging, at eg eri ikki sloppin í bøin hjá mær, tí at bilar hava staðið fyri. Hetta kann vera nokk so strævið, tí eg má bara biða til eigararnir koma aftur og flyta bilin. Eg fái ikki gørt so nógv annað. Eg tími ikki at renna eftir fólki og skelda, sigur André Kruse.

Inntøkurnar av ferðavinnuni fara av bygdini

Hann vísir á, at ferðavinnan má skipast.

– Tað ber ikki til, at onnur dríva ferðavinnu inn á økinum hjá okkum. Visit Faroe Islands og ferðafeløg kunnu ikki avgera, hvussu rákið skal vera í Saksun. Túrar verða seldir til Saksunar fyri 1.000 krónur fyri hvønn, men

einki liggur eftir hjá okkum á staðnum. Eg siggi fleiri bólkar av fólki ganga ígjøgnum mín haga, men eg verði ikki eftirspurdur. Tað er undantakið, at eg verði spurður.

– Eg havi eisini sæð og tosað við útlendskar bólkar, ið selja ferðir millum annað til Saksunar fyri nógvan pening, men einki oyra liggur eftir her á staðnum. Tey halda seg kunna ganga frítt allastaðni í Føroyum uttan at spyrja nakran eftir. Vit hava sett okkum í skuld fyri at reka landbrúk á hesum ávísa økinum, tí er tað løgið, at øll onnur kunnu brúka økið fyri einki, sigur André Kruse.

– Eg veit, at onkur kanska kall-ar hetta grenj. Men hetta er tíverri tann beiski veruleiki, sigur André Kruse.

Ferðavinna má skipast

Bóndin vísir á, at tað er neyðugt, at ferðavinnan verður betur skipað. Sjálvur hevur hann ikki verið stórt partur av ferðavinnuni, men hann hugsar at gera nakað við tað í framtíðini.

Herfyri stovnaðu Óðalsfelagið og Bóndafelagið eitt nýtt partafelag, ið fekk heitið Jarðir. Endamálið hjá felagnum er millum

annað at savna og reka ferðavinnu og at fáa betri og meiri skipað viðurskipti í sambandi við eitt nú gongd í haga.

– Eg havi biðað, men tá ið Jarðir kemur veruliga í gongd, so hugsi eg at lýsa við nøkrum túrum, har eg kann greiða frá og vísa teimum tað, sum er áhugavert í tí økinum, ið eg vari av.

Tørvur á vesi og ruskiløtum

André Kruse vísir á, at tørvur er eisini á fleiri almennum vesum í Saksun. Sunda kommuna ætlaði bæði at gera parkeringspláss og vesi. Bóndin við Svartá vónar, at vesi verður gjørt, tí tørvurin er stórtur.

– Eg hoyri frá bygðafólkunum, at tað eru fleiri ferðafólk, ið banka uppá og spyrja um at lána vesi. So eru tað eisini tey, ið bara gera av sær í náttúruni. Tað er ikki altíð so tespiligt at koma fram á aftaná. Almenn ruskiløt mangla eisini. Tað er eitt sindur keðiligt hjá bygðafólkunum at finna út av, at teirra egna ruskilát er fult, tí at onnur hava fyllt í tað, sigur André Kruse.

Ferðafólk órógva seyðarakstur

Fleiri ferðafólk hava hund við sær, og tað órógvar seyðin. Hundurin ger av sær í haganum, og vandi er fyri smittu. Hetta heldur André Kruse, at nakað má gerast við.

Viðhvørt eru nógv ferðafólk í haganum. Hetta órógvar raksturin rættiliga illa.

– Vit vóru á fjalli 1. mars í ár, og tá gingu tríggir bólkar av ferðafólki, sum órógvaðu rakstur-in. Um summarið kunnu tað vera nógv fleiri bólkar av ferðafólki, ið órógva raksturin.

Instagrammarnir eru vandamiklir

Andre hevur eisini ein ávísan ampa av fólki, ið villast ella ganga seg føst í haganum.

– Eg havi tibetur ikki upplivað nógv av hesum trupulleikunum, meðan eg havi verið í Saksun. Men eg eri í bjargingarfelagnum á Eiði, og har havi eg upplivað nakrar ferðir, at vit eru farin eftir fólki, sum eru komin illa fyri. Eg haldi, at tað eru serliga hesir instagrammarnir, ið skulu hava onkra serliga mynd, har tað er bratt ella sær ógvusligt út, ið eru vandamiklir, sigur André Kruse.

André Kruse, bóndi við Svartá í Saksun
(Mynd: Jens Kristian Vang)